

Κείμενα μαθητών/τριών ως εκπαιδευτικό υλικό που προέκυψε από τη διδασκαλία του μαθήματος της Φιλοσοφίας με **θέμα: " Να εκθέσετε αναλυτικά την προσωπική σας φιλοσοφία ζωής "**

5ο Γενικό Λύκειο Τρικάλων

Ταχυδρομική διεύθυνση

Καλαμπάκας & Σταυροπούλου. Τρίκαλα, Τ.Κ. 42100

Τηλέφωνο: 2431033780 ΦΑΞ : 2431071559

E-MAIL: mail@5lyk-trikal.tri.sch.gr

Site: <http://5lyk-trikal.tri.sch.gr/>

<https://blogs.sch.gr/5lyktrik>

Σχολικό Έτος 2018-19

Υπεύθυνη-διδάσκουσα καθηγήτρια:

Ηλιάδη Αμαλία, φιλόλογος-ιστορικός (ΠΕ02),

Δ/ντρια 5ου ΓΕΛ Τρικάλων

Πρακτική Φιλοσοφία: Από τη θεωρία στο βίωμα

και στην πράξη: «Εκθέστε αναλυτικά την

προσωπική σας φιλοσοφία ζωής» (ποιο και τι είναι

το νόημα της ζωής για σας, ποια είναι τα

σημαντικότερα στοιχεία του βίου σας που σας

προσφέρουν χαρά και ευτυχία. Τι νοηματοδοτεί τη

ζωή σας στην εφηβεία. Παρουσιάστε τις σκέψεις και

τις απόψεις σας σαν έκθεση ιδεών, αλλά επί

προσωπικού... μιλήστε για τον έρωτα, τη φιλία, τις

ανθρώπινες σχέσεις, το χρήμα, το μελλοντικό σας

επάγγελμα, τις αγαπημένες σας ασχολίες,

αναφερθείτε στα σχέδια και τα όνειρά σας για το

μέλλον... προχωρήστε χωρίς φόβο και πάθος σε εκτεταμένη έκθεση και ανάλυση όλων αυτών...)

**5ο Γενικό Λύκειο Τρικάλων-Τάξη: Β' ,τμήμα: Β'1.
«Φιλοσοφία και Βίος: Περιγραφή, ανάλυση και
φιλοσοφική ερμηνεία της πρακτικής φιλοσοφίας της
ζωής μας».**

**(Κείμενα μαθητών/τριών-εκπαιδευτικό υλικό που
προέκυψε από τη διδασκαλία του μαθήματος της
Φιλοσοφίας)**

Το βιβλίο της Φιλοσοφίας της Β' Λυκείου (Αρχές Φιλοσοφίας, Υπουργείο Παιδείας & Θρησκευμάτων, Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και εκδόσεων «Διόφαντος», συγγραφείς: Στέλιος Βιρβιδάκης, Βασίλης Καρασμάνης, Χαρινέλα Τουρνά, έκδοση του 2015) είναι, κατά την εκτίμησή μου, φλύαρο, γενικόλογο, γεμάτο ανούσιες- πολλές φορές- λεπτομέρειες, επεξηγήσεις που πλατειάζουν χωρίς να προσφέρουν σαφείς διευκρινήσεις, αλλά επίσης έχει υπέροχα παραθέματα, εύστοχη επιλογή εικαστικού υλικού, ζωγραφικών πινάκων κ.τ.λ. και πολύ ενδιαφέρουσα βιβλιογραφία. Κράτησα λοιπόν για μένα τη βιβλιογραφία, για τους μαθητές/τριές μου προόρισα τα παραθέματα και τους πίνακες, και προσάρμοσα τη διδακτέα ύλη, έτσι ώστε να ενδιαφέρονται για το μάθημα, να εκφράζονται με ζωντάνια και αμεσότητα σε αυτό και να νιώθουν ελεύθεροι να διατυπώσουν τις ιδέες τους για φιλοσοφικά προβλήματα και υπαρξιακές αναζητήσεις ή να εκφράζουν, χωρίς φόβο, εφηβικές αναρωτήσεις. Αυτό το

έχουν δηλώσει αρκετές φορές, με λόγια και με πράξεις.

Κάνοντας μια ειλικρινή τοποθέτηση στους μαθητές μου για το μάθημα της φιλοσοφίας, τους εξέφρασα το «παράπονο» και τη βεβαιότητα πως, ενδεχομένως, δεν θα θυμούνται, αργότερα στο πέρασμα του χρόνου, στοιχειώδη δεδομένα, όπως τη διαίρεση της φιλοσοφίας σε κλάδους, και τους ρώτησα στη συνέχεια να μου πουν τι νιώθουν για τη φιλοσοφία ως μάθημα. Οι προφορικές και γραπτές απαντήσεις τους στο κεντρικό μου ζητούμενο που ήταν η αυθόρμητη κατάθεση απόψεων, εντυπώσεων και προσδοκιών εκ μέρους τους, για το μάθημα της Φιλοσοφίας, με ικανοποίησαν και επιβεβαίωσαν την βασική μου θεωρητική θέση: ότι σκοπός του μαθήματος είναι η φιλοσοφική και ιστορικο-φιλοσοφική κατανόηση του ζητήματος της διδασκαλίας της φιλοσοφίας, και όχι κατ' αρχήν η πρόταση μιας ειδικής διδακτικής της φιλοσοφίας.

Στην προοπτική αυτή, συζήτησα με τους μαθητές/τριές μου το ερώτημα αν είναι διδακτή η φιλοσοφία, με αναφορά στην προβληματική που ανέπτυξαν ορισμένοι φιλόσοφοι και ορισμένες παραδόσεις. Έγινε ιστορική επισκόπηση της διδασκαλίας της φιλοσοφίας (το πότε, από ποιους και με ποιον σκοπό και μέθοδο έχει διδαχθεί), επισκόπηση που προϋποθέτει –και προχωρεί παράλληλα με– την ίδια την ιστορία της φιλοσοφίας. Στη συνέχεια προτάθηκαν και παρουσιάστηκαν τρόποι διδασκαλίας της φιλοσοφίας (θεματοκεντρικοί και κειμενοκεντρικοί). Με τον τρόπο αυτό δείχθηκε ότι η διδασκαλία της φιλοσοφίας είναι και μπορεί να γίνει ένα φιλοσοφικό «πρόβλημα».

Στις μέρες μας πολλοί συνεχίζουν να επιχειρηματολογούν (ή πιστεύουν ότι δεν χρειάζεται καν να επιχειρηματολογήσουν) υπέρ του σημαντικού (ή και του θεμελιώδους) ρόλου της φιλοσοφίας στη Μέση

Εκπαίδευση, ακόμη και στην κοινωνία.

Το αν και πώς διδάσκεται η φιλοσοφία συνδέεται με την αντίληψη για τη φύση της μάθησης και της γνώσης και προϋποθέτει, τελικά, μία θέση για τη φύση και το έργο της ίδιας της φιλοσοφίας. Ως τέτοιο, ως φιλοσοφικό ερώτημα, προσείλκυσε παραδοσιακά την προσοχή των φιλοσόφων, οι οποίοι δεν το άφησαν στα χέρια των ειδικών της διδακτικής (που, εξάλλου, ελάχιστες φορές το καταδέχθηκαν).

Η σημερινή κατάσταση της φιλοσοφίας εντός των εκπαιδευτικών θεσμών (της δευτεροβάθμιας, της τριτοβάθμιας και της διά βίου εκπαίδευσης) μάς αναγκάζει να θέσουμε εκ νέου το ερώτημα, ως επείγον ερώτημα παιδείας και με επίγνωση της ιστορικότητάς του. (Βλ. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Γιώργος Ζωγραφίδης «Η διδασκαλία της φιλοσοφίας. Σκοπός, δομή και περιεχόμενο μαθήματος». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:

<https://opencourses.auth.gr/courses/OCRS456/>.

Για ποιο λόγο, όμως, το εκπαιδευτικό σύστημα της Γαλλίας επιμένει τόσο πολύ στο να διδάσκονται οι μαθητές λυκείου τις βασικές αρχές της φιλοσοφίας; Αυτό το ερώτημα διατυπώνει ο Βρετανός ανταποκριτής του BBC στο Παρίσι, **Χιού Σκόφιλντ**. Σύμφωνα με δημοσιογραφικές πηγές, οι δεκαεπτάχρονοι μαθητές στη Γαλλία, στα πλαίσια της μελέτης για το Baccalaureat (το δικό μας αντίστοιχο απολυτήριο Λυκείου), έχοντας επιλέξει το Bac Litteraire, δηλαδή την «φιλολογική» κατεύθυνση που δίνει έμφαση σε μαθήματα όπως η Φιλολογία και η Φιλοσοφία, μελετούν εντατικά την τελευταία.

Μπορείτε να φανταστείτε ότι οι μαθητές θα περάσουν, τουλάχιστον τέσσερις ολόκληρες ώρες διανοητικής εξάσκησης αναπτύσσοντας εξαντλητική επιχειρηματολογία για το θέμα: «Είναι η αλήθεια προτιμότερη από την

ειρήνη;». 'Η «Υπάρχει εξουσία χωρίς βία;». 'Η «Μπορεί κάποιος να έχει δίκιο και όταν τα γεγονότα τον διαψεύδουν;».

Υπάρχει, βέβαια, και η εναλλακτική επιλογή να ασχοληθούν με μία άσκηση που ζητάει να σχολιάσουν γραπτώς ένα κείμενο. Σ' αυτή την περίπτωση, μπορούν να διαλέξουν ανάμεσα σ' ένα απόσπασμα από το έργο «Tractatus Theologico-Politico» που έγραψε το Σπινόζα το 1670 και σε μία άποψη του Σενέκα για τον αλτρουισμό». Στη φιλολογική κατεύθυνση μαθητές και μαθήτριες στη Γαλλία διδάσκονται, επί οκτώ σχολικές ώρες την εβδομάδα, πάρα πολλά στοιχεία για το έργο κορυφαίων στοχαστών όπως ο Πλάτωνας, ο Καντ, ο Σοπενχάουερ, ο Χάιντεγκερ και ο Σαρτρ. Μερικά από τα θέματα που πραγματεύονται στην τάξη, στη μελέτη και στις εξετάσεις είναι: η συνείδηση, ο άλλος, η τέχνη, η ύπαρξη και ο χρόνος, η ύλη και το πνεύμα, η κοινωνία, ο νόμος, το καθήκον, η ευτυχία.

Υπάρχουν κι άλλες γενικές κατευθύνσεις που μπορεί να επιλέξει ένας μαθητής Λυκείου στη Γαλλία, όπως η επιστημονική. Αλλά ακόμη κι εκεί υπάρχει η φιλοσοφία ως διδασκόμενο μάθημα, αναπόσπαστο τμήμα της διδακτέας ύλης.

Προς τί λοιπόν τόση προσκόλληση στη φιλοσοφία; Θεωρείται ότι στόχος του γαλλικού εκπαιδευτικού συστήματος είναι οι μαθητές όχι απλώς να καταλάβουν τις πιο σημαντικές φιλοσοφικές ιδέες, αλλά κυρίως να μπορούν να τις χρησιμοποιήσουν στην ενήλικη ζωή τους, στην περίπτωση μιας συνομιλίας.

Κι αυτό, κατά την άποψή μου, συμβαίνει μόνο στη Γαλλία, όπου οι ρίζες της διδασκαλίας της φιλοσοφίας στη μέση εκπαίδευση είναι παμπάλαιες. Το μπακαλορεά της Γαλλίας εισήχθη το 1809 από τον ίδιο τον αυτοκράτορα Ναπολέοντα Βοναπάρτη με τη φιλοσοφία να

αποτελεί ένα από τα κύρια μαθήματα.

Η χρησιμότητα της διδασκαλίας της φιλοσοφίας ήταν και παραμένει η εξής: να ολοκληρωθεί η μάθηση ενός παιδιού με στόχο αυτό με τη σειρά του να μάθει να σκέφτεται.

Εμπνεόμενοι από εικόνες και σχετικά κείμενα και διαπνεόμενοι από δημιουργικότητα και ερευνητική διάθεση, οι μαθητές και οι μαθήτριές μου διατύπωσαν τις σκέψεις, τις απόψεις, τις αντιλήψεις τους για το μάθημα και την αξία της φιλοσοφίας και της σχέσης της με την πρακτική φιλοσοφία της καθημερινότητας, εκτιμώντας τη σημασία της πολιτιστικής, ελληνικής και ευρωπαϊκής μας κληρονομιάς και εκφράζοντας παράλληλα τα συναισθήματά τους για το αγαθό της φιλοσοφικής ενασχόλησης και μελέτης καθώς και της αυτοσυνειδησίας...

Η Υπεύθυνη-διδάσκουσα Καθηγήτρια **Ηλιάδη Αμαλία ΠΕ02** εύχομαι, σε αρμονική και στενή συνεργασία με τους μαθητές και τις μαθήτριές μου, να συνεχίσουμε να παράγουμε εύχρηστο και ουσιαστικής σημασίας εκπαιδευτικό υλικό που τόσο το έχει ανάγκη η εκπαιδευτική κοινότητα για την προαγωγή της εκπαιδευτικής μας συνείδησης και το βάθεμα της εσωτερικής μας σοφίας. Όπως οι μαθητές/τριές μας, έτσι κι όλοι μας απολαμβάνουμε, από άποψη περιεχομένου και μορφής, ουσίας και αισθητικής, το ισορροπημένο ερευνητικό αποτέλεσμα του παιδαγωγικού μας μόχθου.

Θέμα:" Να εκθέσετε αναλυτικά την προσωπική σας φιλοσοφία ζωής "

Ο άνθρωπος από πολύ νωρίς είχε απορίες σχετικά με τη ζωή. Η γέννηση , η ζωή και, πολύ περισσότερο, ο θάνατος ήταν ζητήματα που τον απασχολούσαν και προσπάθησε να τα ερμηνεύσει. Η μυθολογία και η θρησκεία του έδωσαν κάποιες απαντήσεις. Ωστόσο από τη στιγμή που έλυσε βασικά προβλήματα επιβίωσης , αυτές έπαψαν να είναι ικανοποιητικές και με τον νου και τη λογική αναζήτησε νέες. Οι αναζητήσεις αυτές ξεκίνησαν για οικονομικούς , γεωπολιτικούς λόγους από την περιοχή της Ιωνίας στη Μικρά Ασία και σηματοδότησαν την αρχή της Φιλοσοφίας.

Ωστόσο, όσο κι αν προόδευσε ο άνθρωπος στις επιστήμες ,όσο κι αν η γνώση έφτασε σε πολύ υψηλά επίπεδα, όσο κι αν φωτεινά μυαλά και φιλόσοφοι διατύπωσαν διάφορες απόψεις για τα ζητήματα αυτά, καθένας έχει τις δικές του απορίες και προβληματισμούς. Τα ζητήματα που απασχόλησαν τον άνθρωπο στην αρχή της ιστορίας εξακολουθούν να υφίστανται και σήμερα και ο καθένας ανάλογα με το περιβάλλον στο οποίο μεγαλώνει, τις θρησκευτικές ,ιδεολογικές και πολιτικές του πεποιθήσεις προσπαθεί να βρει τις δικές του απαντήσεις και να συλλάβει το νόημα της ζωής. Αυτό , βέβαια, δεν είναι εύκολο για κανέναν και φυσικά ούτε για μένα.

Ζώντας σε μια πολύπλοκη και απαιτητική κοινωνία και καθώς βρίσκομαι στην εφηβική ηλικία, έρχομαι αντιμέτωπος και με τον εαυτό μου και με τους άλλους. Ο ρυθμός της ζωής μου όπως και των περισσότερων νέων της εποχής μου είναι τόσο γρήγορος και απαιτητικός που καταλήγει να είναι σχεδόν απάνθρωπος. Το σχολείο έχει τις απαιτήσεις του ,το φροντιστήριο τις δικές του και εγώ τις δικές μου αγωνίες και όνειρα τα οποία ασφυκτιούν στο συγκεκριμένο πλαίσιο. Από τη μια ακούω την οικογένεια και το σχολείο να λένε πως υπάρχει " καιρός του σπείρειν και καιρός του θερίζειν ", πως , αν δεν μοχθήσω σήμερα, δεν θα απολαύσω αύριο, αν δε βάλλω γερά θεμέλια τώρα, το

μέλλον θα είναι αβέβαιο. Από την άλλη θέλω να έχω χρόνο για τους φίλους μου και για να διασκεδάζω. Επιπλέον στη σημερινή Ελλάδα, ακόμα και αν είμαι συνεπής, το μέλλον είναι αβέβαιο. Βλέπω μεγάλο αριθμό νέων ανθρώπων να παίρνουν το δρόμο για το εξωτερικό, ή να είναι άνεργοι και αυτό με γεμίζει άγχος. Ακόμα πρέπει να καταλάβω τι είναι αυτό που θα με κάνει ευτυχισμένο. Η εποχή μας είναι υλιστική και ταυτίζει την ευτυχία με τη δυνατότητα κατανάλωσης υλικών αγαθών. Η αξία του ανθρώπου για πολλούς εξαρτάται από την κατανάλωση υλικών αγαθών. Ο πνευματικός άνθρωπος, ούτε αμείβεται ικανοποιητικά, αλλά ούτε και αναγνωρίζεται ως αξία. Τα είδωλα του θεάματος και του αθλητισμού αμείβονται με υπέρογκα ποσά και πολύ περισσότερο από τους επιστήμονες, από τους εργάτες του πνεύματος, από τους απλούς ανθρώπους.

Όπως οι άλλοι νέοι έτσι κι εγώ ζω μέσα σε μια κοινωνία γεμάτη αντιφάσεις. Η οικογένεια και το σχολείο μας προτρέπουν να γίνουμε σωστοί ηθικά άνθρωποι με αξίες και ιδανικά, ενώ αντίθετα η κοινωνία θεωρεί πετυχημένους τους ανθρώπους που έχουν χρήματα και υλικά αγαθά, χωρίς να εξετάζει αν αυτά αποκτήθηκαν με νόμιμο και ηθικό τρόπο. Η τηλεόραση με τα ριάλιτι και τις διαφημίσεις, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης με τα πρότυπα που προβάλλουν, είναι στην υπηρεσία της ύλης. Παράλληλα παρατηρώντας την κοινωνία, τους θανάτους, αρχίζω να συνειδητοποιώ το εφήμερο της ανθρώπινης ύπαρξης. Άνθρωποι έρχονται και φεύγουν από τη ζωή, μένει για λίγο καιρό η ανάμνησή τους και μετά πέφτουν στη λήθη. Άραγε το εφήμερο αυτό ταυτίζεται και με το μάταιο; Τέτοιες σκέψεις με οδηγούν σε απορίες σχετικά με το νόημα της ζωής. Φυσικά αντιλαμβάνομαι ότι αυτό δεν είναι απλό ούτε εύκολο να λυθεί. Αν ήταν έτσι, θα είχε διατυπωθεί απάντηση αποδεκτή από όλους και θα ήταν πιο εύκολη η ζωή μας. Ωστόσο, η απάντηση είναι απαραίτητη, γιατί αυτή παίζει καθοριστικό ρόλο για τη ζωή του καθενός.

Συνοψίζοντας, ο ελεύθερος χρόνος, η μελλοντική μου αποκατάσταση, η οικονομική κρίση στη χώρα μας, η κρίση

ηθικών αξιών, η διάσταση ανάμεσα στα λόγια και τα έργα, η επικράτηση της ύλης επί του πνεύματος, η υγεία, η μεταφυσικές ανησυχίες είναι κυρίως τα ζητήματα που απασχολούν εμένα αλλά και πολλούς άλλους ανθρώπους.

μαθητής Β1 τμήματος του 5^{ου} Λυκείου Τρικάλων.

Φιλοσοφία ζωής

Εργασία φιλοσοφίας της μαθήτριας Δέσποινας

Βασδέκη

Θέμα: «Εκθέστε αναλυτικά την προσωπική σας φιλοσοφία ζωής».

Στις μέρες μας κάθε άνθρωπος έχει την προσωπική του άποψη, το δικό του χαρακτήρα. Έχει μεγαλώσει και ωριμάσει με τις δικές του εμπειρίες και έχει πάρει από αυτές τα δικά του μαθήματα ζωής. Έχει αποκτήσει μια φιλοσοφία που τις περισσότερες φορές διαφέρει από τους υπόλοιπους. Σαν Δέσποινα μέσα από τα θετικά και αρνητικά του χαρακτήρα μου. Από τις περιπέτειες και τις εμπειρίες μου. Έχω αποκτήσει μια φιλοσοφία ξεχωριστή των υπολοίπων. Έχω ωριμάσει, έχω μάθει να σέβομαι και να αγαπώ τη ζωή με τις δυσκολίες της.

Αρχικά θα έλεγα πως είμαι οξύθυμη και όταν εκνευριστώ πολύ ξεσπάω. Ωστόσο είμαι ξεροκέφαλη, αν μου μπει κάτι στο μυαλό δεν μου βγαίνει με τίποτα. Μπορεί κάποιες φορές να στενοχωριέμαι για πράγματα που δεν πρέπει. Επίσης ένα ακόμα όχι και τόσο καλό πάνω μου είναι ότι σε μια «φιλία» τα δίνω όλα σχεδόν πάντα. Πληγώνομαι αλλά το ξανακάνω. Ακόμα θα μπορούσε να είναι ότι είμαι διαβητική αλλά αυτό θα είναι σίγουρα και στα θετικά μου.

Από την άλλη μεριά είμαι ευγενική και καλόκαρδη. Γελάω πάντα κυρίως στις δύσκολες στιγμές. Οι δυσκολίες της ζωής με βοήθησαν να αγαπάω τη ζωή και κυρίως να σέβομαι... Όταν «φτάνεις με το ένα πόδι στον τάφο» μαθαίνεις να αγαπάς και να ζεις κάθε λεπτό.. Να αγαπάς το σώμα σου, κάθε ατέλειά σου. Είμαι επίσης πολύ δυναμική και

ανταγωνιστική. Δε δέχομαι την αδικία. Έχω μια οικογένεια και μία σχέση που με στηρίζει πολύ.

Το μήνυμα που θα ήθελα να περάσω σε κάποιον που θα διαβάσει αυτή την έκθεση είναι ότι ο κάθε ένας έχει δικαίωμα να ονειρεύεται και να ζει όπως θα ήθελε εκείνος. Χωρίς φόβο ή ντροπή. Να αποκτήσει φιλοσοφία ζωής, μαθήματα και εμπειρίες.

Το νόημα της ζωής

«Ποιο είναι το νόημα της ανθρώπινης ζωής ή της οργανικής ζωής συνολικά; Η απάντηση σε αυτή την ερώτηση συνεπάγεται μια ολόκληρη θρησκεία. Έχει συνεπώς κάποιο νόημα – αναρωτιέσαι – να τη θέτουμε; Απαντώ πως ο άνθρωπος που αντιμετωπίζει την ίδια τη ζωή του και αυτή των συνανθρώπων του σαν κάτι χωρίς νόημα δεν είναι απλά δυστυχής αλλά και σχεδόν ανάξιος να ζει.

Τι ασυνήθιστη κατάσταση είναι αυτή η δική μας, των θνητών! Καθένας από εμάς βρίσκεται εδώ για μια σύντομη διαμονή. Δε γνωρίζει για ποιο σκοπό, αν και μερικές φορές το διαισθάνεται. Αλλά από τη σκοπιά της καθημερινής ζωής, χωρίς να πηγαίνουμε βαθύτερα, υπάρχουμε για τους συνανθρώπους μας – πρώτιστα για αυτούς που από τα χαμόγελά τους και την καλή τους κατάσταση εξαρτάται η ευτυχία μας και έπειτα για όλους αυτούς τους άγνωστους σε μας προσωπικά, με τις τύχες των οποίων όμως είμαστε δεμένοι μέσω δεσμών συμπάθειας.

Εκατοντάδες φορές καθημερινά υπενθυμίζω στον εαυτό μου ότι η εσωτερική και η εξωτερική ζωή μου εξαρτώνται από την εργασία άλλων ανθρώπων, ζωντανών και νεκρών, και πως πρέπει να προσπαθήσω να δίνω στον ίδιο βαθμό που έχω δεχτεί και ακόμα δέχομαι.

Είμαι σε μεγάλο βαθμό αφοσιωμένος σε μια απλή ζωή και συχνά καταπιέζομαι από την αίσθηση ότι απορροφώ ένα άχρηστο ποσό από την εργασία των συνανθρώπων μου. Θεωρώ τις ταξικές διαφορές αντίθετες προς τη δικαιοσύνη και σε τελευταία ανάλυση βασισμένες στη δύναμη. Επίσης θεωρώ ότι η απλή ζωή είναι καλή για όλους,

φυσιολογικά και διανοητικά.

Οπωσδήποτε δεν πιστεύω στην ανθρώπινη ελευθερία υπό τη φιλοσοφική έννοια. Καθένας ενεργεί όχι μόνο από εξωτερική πίεση αλλά επίσης και σύμφωνα με τις εσωτερικές του ανάγκες. Τα λόγια του Σοπενχάουερ, ότι ένας άνθρωπος μπορεί να κάνει ό,τι θέλει, αλλά δε θέλει να κάνει ό,τι θέλει, ήταν πηγή έμπνευσης για μένα από τη νεότητά μου και μια διαρκής παρηγοριά και αλάθητη πηγή υπομονής στην αντιμετώπιση των δυσκολιών της ζωής, της δικής μου και των άλλων. Αυτό το συναίσθημα καταπραΰνει το αίσθημα της ευθύνης, που τόσο εύκολα μας παραλύει και μας αποτρέπει να παίρνουμε τους εαυτούς μας και τους άλλους περισσότερο από όσο πρέπει στα σοβαρά.

Συμβάλλει σε μια άποψη της ζωής, στην οποία το χιούμορ πάνω από όλα κατέχει την αδιαπραγμάτευτη θέση του. Το να ερευνώ για το νόημα ή το σκοπό της ύπαρξης κάποιου, ή της δημιουργίας του, μου φαινόταν γενικά παράλογο από αντικειμενική σκοπιά. Άλλωστε, ο καθένας έχει συγκεκριμένα ιδανικά που καθορίζουν την κατεύθυνση των προσπαθειών του και της κρίσης του. Με αυτή την έννοια δε βλέπω την ευκολία και την ευτυχία σαν αυτοσκοπούς – θεωρώ μια τέτοια ηθική βάση πιο σωστή για μια αγέλη γουρουνιών.

Τα ιδανικά που μου φώτισαν το δρόμο και που κάθε στιγμή μου έδιναν κουράγιο για να αντιμετωπίσω τη ζωή ευδιάθετα υπήρξαν η Αλήθεια, η Καλοσύνη και η Ομορφιά. Χωρίς την έννοια της αδελφότητας με ανθρώπους με παρόμοιες σκέψεις, τη φροντίδα για το αντικειμενικό, το αιώνια απραγματοποίητο στο χώρο της τέχνης και της επιστημονικής έρευνας, η ζωή θα μου φαινόταν άδεια. Οι καθημερινοί στόχοι της ανθρώπινης προσπάθειας – περιουσία, επιφανειακή επιτυχία, πολυτέλεια- πάντοτε μου φαινόταν περιφρονητέοι.

Το πάθος μου για την κοινωνική δικαιοσύνη και την κοινωνική υπευθυνότητα παραδόξως βρισκόταν πάντοτε σε αντίθεση με την εκφρασμένη απελευθέρωσή μου της ανάγκης για άμεση επαφή με άλλους ανθρώπους

και άλλες ανθρώπινες κοινωνίες. Βάδισα το δικό μου δρόμο και δεν ανήκα ποτέ ολοκληρωτικά στη χώρα μου, στο σπίτι μου ή ακόμη και στο άμεσο οικογενειακό περιβάλλον μου. Απέναντι σε όλους αυτούς τους δεσμούς δεν έχω χάσει ποτέ το επίμονο αίσθημα της ανεξαρτησίας, της ανάγκης για απομόνωση – ένα συναίσθημα που μεγαλώνει με τα χρόνια. Μπορεί κάποιος να γνωρίζει χωρίς να το μετανιώνει τα όρια της δυνατότητας για αμοιβαία κατανόηση και συμπάθεια για τα πλάσματα γύρω του. Ένας τέτοιος άνθρωπος αναμφισβήτητα χάνει κάτι στο δρόμο από την εγκαρδιότητα και την ξενοιασιά. Από την άλλη πλευρά, όμως, είναι σε μεγάλο βαθμό ανεξάρτητος από την κοινή γνώμη, τα έθιμα και τις απόψεις των συναδέλφων του και αποφεύγει τον πειρασμό να πάρει θέση σε τέτοιες ανασφαλείς τοποθετήσεις

Ο ηρωισμός κατά διαταγή, η βία χωρίς νόημα και όλη η μολυσματική ανοησία που συμβαδίζει με τ' όνομα του πατριωτισμού – πόσο τα απεχθάνομαι! Θεωρώ τον πόλεμο σαν ένα κακό, αξιοκατάκριτο πράγμα: θα προτιμούσα να γίνω κομμάτια, παρά να πάρω μέρος σε μια τόσο απεχθή επιχείρηση. Αλλά και πάλι, η γνώμη μου για το ανθρώπινο είδος βρίσκεται τόσο ψηλά, σε πείσμα όλων, που πιστεύω ότι αυτός ο μπαμπούλας θα είχε εξαφανιστεί εδώ και καιρό, αν η υψηλή λογική των εθνών δεν είχε συστηματικά διαφθαρεί από τα εμπορικά και πολιτικά συμφέροντα που επενεργούν, έχοντας σαν όργανα τα σχολεία και τον Τύπο. Το ωραιότερο πράγμα που μπορούμε να αισθανθούμε είναι το μυστήριο. Είναι το θεμελιώδες συναίσθημα που κυριαρχεί στην αληθινή τέχνη και την αληθινή επιστήμη. Αυτός που δεν το γνωρίζει και δεν μπορεί να το θαυμάσει ούτε να νιώσει δέος είναι σαν ένας νεκρός, ένα σβησμένο κερί. Η εμπειρία του μυστηρίου – ακόμη και αναμειγμένη με φόβο- ήταν αυτή που γέννησε τη θρησκεία. Η γνώση της ύπαρξης ενός πράγματος ενός πράγματος στο οποίο δεν μπορούμε να εισχωρήσουμε, η γνώση των εκδηλώσεων του βαθύτερου λόγου και της πιο ακτινοβολούσας ομορφιάς, που η λογική μας έχει πρόσβαση

μόνο στις πιο στοιχειώδεις μορφές τους, αυτή η γνώση και αυτή η συγκίνηση είναι που αποτελούν την πραγματική θρησκευτική στάση. Με αυτή την έννοια και μόνο με αυτή, είμαι ένας βαθύτατα θρησκευόμενος άνθρωπος. Δεν μπορώ να καταλάβω ένα Θεό που ανταμείβει και τιμωρεί τα πλάσματά του ή έχει θέληση ανάλογη με αυτή που έχουμε εμείς οι ίδιοι.

Ένας άνθρωπος που θα εξακολουθούσε να ζει και πέρα από το φυσικό του θάνατο είναι επίσης έξω από την αντίληψη μου, και ούτε θέλω να συμβεί διαφορετικά. Τέτοιες αντιλήψεις αρμόζουν στους φόβους ή τον παράλογο εγωισμό των μικρόψυχων. Για μένα είναι αρκετό το μυστήριο της αιωνιότητας της ζωής και ο πόθος της θαυμασίας δομής της πραγματικότητας, μαζί με την προσπάθεια να καταλάβω ένα μέρος, όσο μικρό και αν είναι, της λογικής που διέπει τη φύση».

Μαθητής Β1 5^ο ΓΕΛ Τρικάλων

Η προσωπική φιλοσοφία ζωής ενός ανθρώπου είναι το σύνολο των ιδανικών, του τρόπου σκέψης και διάφορων άλλων ιδιοτήτων του χαρακτήρα του, που τον καθιστούν ξεχωριστό από τους συνανθρώπους του. Αποτελεί μια πολύ σημαντική αρετή για το άτομο και το βοηθά να πορευτεί στη ζωή του. Ως παράδειγμα θα ήθελα αναφερθώ στην δικιά μου φιλοσοφία ζωής.

Είμαι πολύ επίμονος, κυνηγώ τα όνειρά μου και καταβάλλω τα μέγιστα των δυνατοτήτων μου για να τα καταφέρω, δίχως να πτοούμαι από τυχόν δυσκολίες που προκύπτουν. Με αυτόν τον τρόπο βελτιώνω τις ικανότητές μου σε διάφορα αντικείμενα της καθημερινής ζωής, όπως στα μαθήματα, και στον αθλητισμό, αυξάνοντας παράλληλα και την αυτοπεποίθησή μου.

Αν απεχθάνομαι ένα πράγμα στους ανθρώπους, αυτό είναι η αδικία. Η δικαιοσύνη είναι μια από τις μεγαλύτερες αρετές στον άνθρωπο, και είναι μια με την οποία ταυτίζομαι απόλυτα. Ποτέ δεν κατηγορώ κάποιον άδικα, αναγνωρίζω και παραδέχομαι τα λάθη μου, αντιμετωπίζοντας τις όποιες

συνέπειες αυτά επιφέρουν.

Είμαι πάντα στο πλευρό των στενών μου προσώπων και τους υποστηρίζω σε ό,τι και αν κάνουν. Γενικότερα, προσπαθώ να βάζω την οικογένειά μου και τους φίλους μου πάνω απ' όλα και να βρίσκομαι πάντα κοντά τους, χωρίς όμως να τα καταφέρνω κάθε φορά.

Όμως κανένας άνθρωπος δεν είναι τέλειος, και εγώ δεν αποτελώ την εξαίρεση στον κανόνα. Είμαι αρκετά γκρινιαρής, ορισμένες φορές σε υπερβολικά επίπεδα, εκπέμποντας μια άσχημη εικόνα του εαυτού μου στους γύρω μου, καθώς τους βομβαρδίζω με παράπονα για το κάθετι, δημιουργώντας εντάσεις με αρνητικές συνέπειες στην προσωπική μου ζωή.

Επίσης, πολλές φορές αποκτώ μια μεγάλη ιδέα για τον εαυτό μου και γίνομαι αρκετά εγωιστής, με αποτέλεσμα να επικεντρώνομαι αποκλειστικά στον εαυτό μου και να μην ενδιαφέρομαι για ό,τι συμβαίνει στα κοντινά μου πρόσωπα.

Έτσι «καταστρέφω» σημαντικές στιγμές τους, και οποιοδήποτε θέμα συζήτησης περιστρέφεται γύρω από εμένα και όχι γύρω από αυτά.

Τέλος, η μεγάλη επιμονή μου στο να πετυχαίνω όποιον στόχο και αν θέσω, γίνεται αρκετά εκνευριστική για τους γύρω μου, καθώς αφοσιώνομαι ολοκληρωτικά στην εκπλήρωση του στόχου μου και τους περιθωριοποιώ, βυθίζοντας τον εαυτό μου στην απομόνωση.

μαθητής Β1 του 5^{ου} ΓΕΛ Τρικάλων

Η ζωή ήταν και θα είναι ένα θέμα που ταλανίζει τόσο τους νέους όσο και τους ανθρώπους μεγαλύτερης ηλικίας. Στις μέρες μας υπάρχουν πολλοί άνθρωποι που αποκτούν ως πρότυπο ένα προκαθορισμένο τρόπο ζωής που επιδιώκει την ολοκλήρωσή τους μέσα από την οικογένεια. Ωστόσο η κοινωνία εξελίσσεται και οι νέες γενιές είναι αυτές που καταρρίπτουν τις προκαταλήψεις και τις απαρχαιωμένες αντιλήψεις των παλιότερων γενεών. Εγώ προσωπικά ως άτομο που εμπίπτω στη νέα γενιά, θεωρώ πως οι απόψεις μου δεν συνάδουν με συγκεκριμένες προδιαγραφές για την

ζωή.

Η ζωή φαντάζει πολύ μεγάλη κι όμως είναι τόσο μικρή... παρατηρώ όσο περνούν τα χρόνια. Από τα πρώτα μας κιόλας χρόνια βλέπουμε την ζωή ως κάτι απέραντο και κάνουμε πολλά όνειρα που αν και δεν γίνονται εύκολα εφικτά εμείς πιστεύουμε σε αυτά και μάλιστα όχι επειδή δεν έχουμε λογική αλλά επειδή δεν έχουμε εμπειρία.

Μεγαλώνοντας σε μια εποχή που η οικονομική κρίση μαστίζει πλήθος ανθρώπων το μόνο που άκουγα από τους γύρω μου ήταν πως η απόλαυση της ζωής μου θα ξεκινήσει μετά την επαγγελματική μου αποκατάσταση, ειδικότερα σε θέση υψηλού κύρους, και αφού παντρευτώ και δημιουργήσω την δική μου οικογένεια. Τότε ,μου έλεγαν, θα είναι όλα στην θέση τους και θα μπορείς να απολαύσεις ό,τι έχεις καταφέρει. Όσο μεγάλωνα όμως και συνειδητοποιούσα καλύτερα την πραγματικότητα είχα πάντα το εξής ερώτημα: «κι άμα η ζωή μου τελειώσει πριν γίνουν όλα αυτά, τότε σημαίνει πως δεν θα την έχω απολαύσει;». Κάπως έτσι φθάνω στον σύγχρονο εαυτό μου που πλέον έχει λύσει αυτήν την απορία και έχει δημιουργήσει την δική του θεωρία ζωής που καθημερινά προσπαθεί να κάνει πράξη.

Όσο περνούν τα χρόνια ο κάθε άνθρωπος πλάθει τον δικό του σκοπό για την ζωή που προσπαθεί να φέρει εις πέρας. Άλλοι εφικτοί, άλλοι ανέφικτοι μα όλοι αποτελούν την προσωπική ευχαρίστηση του κάθε ανθρώπου. Άλλωστε κάθε άνθρωπος καθημερινά βάζει στόχους που όταν εκπληρώνει νιώθει την ικανοποίηση. Με τον ίδιο τρόπο, θέτοντας σκοπούς για την ζωή σου που με κόπο και πάθος προσπαθείς να πραγματοποιήσεις τότε νιώθεις γεμάτος, χωρίς να έχεις χάσει δευτερόλεπτο από αυτή.

Ο δικός μου σκοπός της ζωής είναι τόσο η απόλαυση της στιγμής όσο και η προσπάθεια για μελλοντική ευημερία. Έτσι είμαι χαρούμενη τόσο για το παρόν όσο και για το μέλλον ενώ παράλληλα σκεπτόμενη στο παρελθόν μπορώ να έχω θετικές αναμνήσεις. Αν και όλοι ελπίζουμε στην αιώνια ζωή μέχρι να το καταφέρουμε ας την κάνουμε απλά

γεμάτη.

Μαθήτρια Β1 του 5^{ου} ΓΕΛ Τρικάλων

Πρώτα απ' όλα η λέξη φιλοσοφία ετυμολογικά είναι σύνθετη και προέρχεται από το αρχαίο ελληνικό φιλείν (που σημαίνει αγάπη) και τη λέξη σοφία. Ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά της είναι πως βασίζεται στον τρόπο σκέψης, στον χαρακτήρα και τα βιώματα του ατόμου οπότε διαφέρει από άνθρωπο σε άνθρωπο. Κάθε άνθρωπος από την στιγμή που αρχίζει να συνειδητοποιεί τον κόσμο γύρω του αρχίζει και να διαμορφώνει, συνήθως ακούσια, μία φιλοσοφία σχετικά με την ζωή. Όσον αφορά την δική μου φιλοσοφία ζωής υποστηρίζω πως ο κάθε άνθρωπος πρέπει να ζήσει μία ζωή γεμάτη από εμπειρίες. Όπως λέει και ένας στίχος τραγουδιού «έχεις μόνο μια ζωή, προσπάθησε να ζήσεις αυτήν κι' όχι να σε ζήσει», δηλαδή κατά τη γνώμη μου πρέπει να "φας την ζωή με το κουτάλι". Καθώς η ζωή έχει τόσα πολλά να σου διδάξει, με το να φοβάσαι να την ζήσεις σπαταλάς άδικα το χρόνο σου. Σίγουρα το να ζήσεις την ζωή σου δεν είναι και το πιο εύκολο, αφού αυτό συνεπάγεται το να κάνεις αρκετά λάθη, να απογοητευτείς αρκετές φορές, να στεναχωρηθείς, να κλάψεις και να πέσεις κάτω. Όμως σημασία έχει να ξανασηκωθείς ακόμη πιο δυνατός και πιο σίγουρος για τον εαυτό σου και να μην τα παρατάς. Φυσικά όμως υπάρχουν και τα όρια. Σίγουρα πρέπει να ζήσεις μία γεμάτη ζωή, όχι όμως μία αλαζονική ζωή. Πρέπει να ξέρεις που πρέπει να σταματάς και να μην επαναλαμβάνεις τα λάθη σου. Επίσης πρέπει όσο μπορείς να βοηθάς τους ανθρώπους γύρω σου χωρίς να τους φέρνεις σε δύσκολη θέση και χωρίς βέβαια να σε καταπιέζει κάποιος γιατί αν δεν το κάνεις με όλη σου την καρδιά είναι ανούσιο. Επιπλέον είναι απαραίτητη η μόρφωση και τα πολλά ταξίδια για να ολοκληρωθείς σαν άνθρωπος. Τέλος πιστεύω πως πρέπει όλοι να προσπαθούμε να γίνουμε η καλύτερη πλευρά του εαυτού μας, να αποδεχόμαστε τα ελαττώματά μας και να επικεντρώνουμε στα καλά στοιχεία μας. Σημαντικό κομμάτι της ζωής ενός ανθρώπου είναι και η οικογένεια, οι φίλοι και

ο έρωτας που του προσφέρουν εμπειρίες και του ξυπνάν τα πιο ωραία και συγχρόνως σκληρά και άσχημα συναισθήματα. Οικογένεια. Ο καθένας ερμηνεύει διαφορετικά αυτή τη λέξη, όμως το κοινό σημείο όλων είναι στη λέξη αγάπη. Προσωπικά για μένα οικογένεια πέρα από αυτούς που με έφεραν στη ζωή είναι και οι άνθρωποι που μεγάλωσα μαζί τους, που ξέρω πως θα είναι εκεί για μένα κάθε φορά που θα τους έχω ανάγκη, που μπορεί να έχουμε περάσει και άσχημες στιγμές αλλά πάντα στο μυαλό μου θα είναι οι όμορφες. Θεωρώ κάποιον τυχερό να μπορεί να νιώσει την απεριόριστη αγάπης της οικογένειας και προσωπικά μεγαλώνοντας σε μία εξαμελή οικογένεια συν τους παππούδες, της γιαγιάδες, τους θείους, τις θείες και τα υπέροχα ξαδέρφια μου θεωρώ πως είμαι αρκετά τυχερή. Οι φίλοι και οι έρωτες είναι επίσης πολύ σημαντικοί, ιδιαίτερα στη ζωή του εφήβου καθώς του ασκούν μεγάλη επιρροή. Είναι πολύ σημαντικό ο νέος να καταλάβει ποιοι είναι οι φίλοι του και ποιοι απλώς γνωστοί. Για εμένα φίλος είναι αυτός που θα είναι δίπλα σου κάθε φορά που θα τον χρειάζεσαι, θα σε βοηθάει να ξεπεράσεις τις δυσκολίες σου και θα θέλει το καλό σου. Θα ενδιαφέρεται για σένα και δεν θα βάζει το εγωισμό του πιο πάνω. Θα είναι εκεί να σε στηρίξει όταν οι άλλοι θα σου γυρίσουν τη πλάτη και φυσικά θα βλέπει σε σένα αυτά που δεν μπορούν να δουν οι άλλοι. Σίγουρα θα υπάρχουν στιγμές που θα μαλώσετε αλλά η ειλικρίνεια και αγάπη θα σας βοηθήσουν να προχωρήσετε μπροστά. Και φυσικά όταν θα είσαι μαζί τους, με τους φίλους σου εννοώ, θα σε κάνουν να ξεφεύγεις από το άγχος της καθημερινότητας και να περνάς καλά. Όσον αφορά τους έρωτες, πιστεύω είναι το γλυκόπικρο κομμάτι της εφηβείας (και όχι μόνο). Το να ερωτεύεσαι κάποιον σε κάνει χαρούμενο, σε κάνει να θέλεις να ζήσεις, δυστυχώς όμως πολλές φορές τυχαίνει να μην έχεις την ανταπόκριση που περίμενες από τον άλλο και εκεί αρχίζει το δράμα της υπόθεσης. Και φυσικά υπάρχουν και τα άτομα που δεν πρέπει να ερωτευτείς γιατί αν τα ερωτευτείς εκεί να δεις δράμα. Όμως το πιο σημαντικό είναι να έχεις τον εαυτό σου,

γιατί οι άνθρωποι έρχονται και φεύγουν και αυτό γίνεται για κάποιο λόγο. Όλα γίνονται για κάποιο λόγο. Μπορεί να μην το μάθουμε και ποτέ, ίσως να μην ήταν γραφτό και ίσως να έρθει κάτι καλύτερο. Αν και πιστεύω πως όλοι γυρίζουν, απλώς τότε είναι αργά. Γι' αυτό θα υπάρχουν μέρες που θα νιώθεις μόνος και δεν θα σε γεμίζει τίποτα, αλλά θα περάσουν αυτές οι μέρες, διότι μετά την καταιγίδα έρχεται η νηνεμία. **Μαθήτρια Β1 του 5^{ου} ΓΕΛ Τρικάλων**
-Φιλοσοφία ζωής

Η ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΖΩΗΣ ΜΟΥ

Αρχικά η φιλοσοφία παράγεται από το ρήμα φιλοσοφώ και σημαίνει « ΑΓΑΠΗ ΓΙΑ ΣΟΦΙΑ » (φίλος + σοφία). Η φιλοσοφία δεν είναι κάτι ανέφικτο για τους ανθρώπους που δεν έχουν προικιστεί με εκλεκτά και σπάνια χαρίσματα. Η αληθινή σχέση της φιλοσοφίας με τον άνθρωπο είναι τόσο βαθιά και πραγματική, πυκνή και ουσιαστική, ώστε η φιλοσοφία εμφανίζεται σαν η σημαντική έκφραση του ανθρώπινου πνεύματος.

Θα προσπαθήσω να φιλοσοφήσω την ζωή μου, μετά από πολύ ώριμη σκέψη και επίγνωση αναζητώντας την ευτυχία. Έχω μάθει να αναζητώ την ευτυχία, οριοθετώντας τις επιθυμίες μου, παρά προσπαθώντας να τις ικανοποιήσω. Επιπλέον πιστεύω πως το μυστικό της ευτυχίας δεν βρίσκεται στο να αναζητάμε περισσότερα, αλλά στο να διαμορφώσουμε την δεξιότητα του να απολαμβάνουμε τα λιγότερα. Με την επιθυμία για ολοένα και περισσότερα αγαθά μαθαίνουμε να εκτιμάμε τις απλές και αληθινές χαρές της ζωής. Πιστεύω ότι ο σοφός άνθρωπος είναι ικανοποιημένος με όσα έχει, όσα και αν είναι αυτά, χωρίς να προσεύχεται για όσα δεν έχει.

Αρχίζω και βάζω στόχους στην ζωή μου, το δουλεύω στο μυαλό μου τι και πως, πρέπει άλλωστε για να υπάρχει ενδιαφέρον στην ζωή μας. Πρέπει να δουλέψω για αυτούς, αυτήν είναι η χαρά της δημιουργίας. Η ευτυχία έρχεται μετά, όταν έχεις δουλέψει για αυτήν και την έχεις πιστέψει πραγματικά. Ο άνθρωπος που δεν έχει στόχους, όνειρα, είναι

κενός. Εγώ δεν θέλω να ανήκω σε αυτήν την κατηγορία. Πιστεύω είναι όμορφο πράγμα να έχεις οριοθετήσει πράγματα στην ζωή σου, και σιγά σιγά να αρχίζεις να χτίζεις αυτό που έχεις ονειρευτεί. Τα αγαθά έρχονται με κόπο και μόχθο. Όλοι γινόμαστε σοφοί εκ του αποτελέσματος.

Επιπρόσθετα, είναι πολλά και αγωνιώδη τα φιλοσοφικά ή υπαρξιακά προβλήματα που απασχολούν τον σημερινό άνθρωπο. Προβλήματα ζωής και θανάτου για τα οποία πολλές φορές είναι αδύνατο όχι μόνο να απαντήσει, αλλά και να κατανοήσει αφού από μόνος του δεν είναι σε θέση να βρει τις απαιτούμενες απαντήσεις. Προσπαθώ να αγγίξω ένα τεράστιο θέμα, όλοι είμαστε μικροί και μεγάλοι φιλόσοφοι. Οι φιλόσοφοι του σήμερα και επιστήμονες, διατυπώνουν τις δικές τους αντιλήψεις για την κοινωνία, τον κόσμο, το μέλλον και ένα σωρό ακόμα θεματικές ενότητες που αφορούν σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό την σημερινή κοινωνία.

Κλείνοντας, θα ήθελα να πω πως ζούμε σε μια κοινωνία, την λεγόμενη σύγχρονη κοινωνία στην οποία ο καθένας έχει σκέψεις, απόψεις και στόχους. Μπορεί να εκφράζεται και να παλεύει για αυτό που θέλει να γίνει πραγματικότητα. Η κοινωνία βομβαρδίζεται με μια σειρά σημαντικών παρατηρήσεων πάνω στην τεχνολογία και την « υπερφόρτωση πληροφοριών» που αυτή προκαλεί, καθώς επίσης και την αντίδραση του ατόμου στις κοινωνικές αλλαγές. Δεν φοβάμαι για αυτές τις προκλήσεις και θα χρειαστεί να δουλέψω για να έχω έτοιμες τις απαντήσεις. Πρέπει να συγκεντρωνόμαστε στον στόχο μας στο μέτρο του δυνατού, μ' αρέσουν οι προκλήσεις και με εξιτάρει πάρα πολύ αυτό. Από την μεριά μου προσπαθώ να αγγίξω το θέμα και να φιλοσοφήσω.

Μαθήτρια Β1 του 5^{ου} ΓΕΛ Τρικάλων

Φιλοσοφία για εμένα είναι ένα ολόκληρο σύστημα αξιών που καθορίζει τις αποφάσεις μου και τις αντιδράσεις μου σε κάθε περίπτωση της ζωής μου. Διαμορφώνεται και επηρεάζεται από πολλούς παράγοντες όπως είναι ο

οικογενειακός, ο κοινωνικός περίγυρος, η προσωπική παιδεία του, η κουλτούρα του λαού του και φυσικά οι θρησκευτικές του πεποιθήσεις. Λέγεται ότι η ζωή δεν είναι φιλοσοφία αλλά αν δεν την φιλοσοφήσεις δεν ζεις. Και αυτό γιατί κάθε άνθρωπος χρειάζεται έναν τρόπο σκέψης που θα τον βοηθήσει στο να αντιδράσει σωστά κυρίως στις δύσκολες καταστάσεις και να παίρνει τις πιο σωστές αποφάσεις για την ζωή του. Έτσι έχω αναπτύξει και εγώ μια φιλοσοφία που ακολουθώ για να μου εξασφαλίσω μια όμορφη ζωή, η οποία έχει σαν βάση την πλήρη αφοσίωση στους στόχους μου.

Το προσωπικό μου όραμα είναι να σπουδάσω στο πανεπιστήμιο Πληροφορική με απώτερο σκοπό την επαγγελματική μου αποκατάσταση και την προσφορά σε άλλους ανθρώπους, μέσω της ρομποτικής και άλλων τεχνολογικών εφαρμογών. Αυτό θα μου εξασφαλίσει μια δουλειά που, αν και είναι δύσκολη, όχι μόνο θα με επιβραβεύσει με πολύ καλό μισθό, αλλά και θα μου δώσει την ευκαιρία να βοηθήσω τους συνανθρώπους μου.

Μιλώντας για συνανθρώπους, η φιλοσοφία μου στις διαπροσωπικές μου σχέσεις είναι να προσέχω ποια είναι και τι χαρακτήρες έχουν τα άτομα με τα οποία συναναστρέφομαι, και πάνω απ' όλα να μην εμπιστεύομαι εύκολα, ώστε να αποφύγω όσο γίνεται την προδοσία. Τα άτομα με τα οποία κάνω παρέα θέλω μεν να είναι ώριμα και να έχουν ένα επίπεδο, αλλά πάνω από όλα με νοιάζει να έχουν καλή ψυχή. Για αυτόν τον λόγο μένω μακριά από εκδικητικούς, αχάριστους και μη ειλικρινείς ανθρώπους, γιατί αυτά είναι 3 χαρακτηριστικά που με πληγώνουν πολύ. Όσον αφορά τον τρόπο ζωής μου, η φιλοσοφία μου είναι να αποκτήσω όσο πιο πολλά βιώματα γίνεται, γιατί ο χρόνος μας στη Γη είναι περιορισμένος και πρέπει να τον εκμεταλλευόμαστε όσο καλύτερα γίνεται. Επομένως θέλω να αποκτήσω όσο πιο πολλές εμπειρίες μπορώ, αλλιώς θα καταλήξω λίγο πριν πεθάνω να μετανιώνω που δεν εκμεταλλεύτηκα τον χρόνο μου για να ζήσω πολλές και διαφορετικές στιγμές και συναισθήματα και θα έχω μείνει

με ένα μεγάλο παράπονο για την ζωή μου. Για αυτόν τον λόγο, έχω πολλούς στόχους και επιθυμίες, όπως να ταξιδέψω σ' όλον τον κόσμο, να κάνω αθλήματα που θα μου «κόψουν την ανάσα», να ζήσω σε ένα πολυτελές σπίτι με ένα καλό αυτοκίνητο, να κάνω δραστηριότητες που θα με βελτιώσουν σωματικά και πνευματικά... κ.λπ.

Ωστόσο, μπορεί να είναι πολύ δύσκολο να ζήσω την ζωή μου όπως την ονειρεύομαι και αντίθετα, να συναντήσω την αποτυχία. Η αποτυχία είναι ένα αναπόφευκτο γεγονός που μπορεί να συμβεί πολλές φορές στη ζωή όλων μας.

Προσωπικά δεν με ενδιαφέρει πόσες φορές θα «πέσω κάτω», αλλά πόσες θα ξανασηκωθώ, και όποιος και αν είναι ο στόχος μου, δεν τα παρατάω ποτέ. Πιστεύω ότι η επιτυχία μας δεν χτίζεται πάνω σε επιτυχίες, αλλά πάνω σε λάθη. Ως αποτέλεσμα, ό,τι κακό και να μου συμβεί, δεν μένω άπραγος μέσα στην θλίψη μου και δεν βυθίζομαι στην μιζέρια, καθώς πιστεύω ότι αυτό είναι εντελώς ανώφελο και απλά κάνει την κατάσταση χειρότερη, οπότε μαθαίνω από τα λάθη μου και ξαναπροσπαθώ μέχρι να πετύχω. Μιλώντας για επιτυχία, πιστεύω ότι δεν πρέπει περηφανεύομαι για αυτήν και να γίνομαι αλαζόνας, αλλά να προσπαθώ να είμαι μετριόφρων και να συνεχίζω να αγωνίζομαι για όλη μου τη ζωή. Πάντως, σε ό,τι και να θέλω να επιτύχω, πιστεύω ότι η υπομονή παίζει πολύ μεγάλο ρόλο και προσπαθώ να μην την χάνω ποτέ.

μαθητής του Β1 5ου Γενικού Λυκείου Τρικάλων.

Ένα από τα συχνότερα ερωτήματα που όλοι θέτουμε στον εαυτό μας είναι το εξής: <<ποιό είναι το νόημα της ζωής;>>. Είμαι σίγουρη πως όλοι κάποτε αναρωτηθήκαμε γιατί βρισκόμαστε εδώ. Ίσως να μην μπορέσαμε να δώσουμε ακριβή απάντηση σε αυτό το ερώτημα, αλλά σίγουρα μας απασχόλησε αρκετά. Είχε πει και ο σπουδαίος φιλόσοφος, ο Σωκράτης <<το να υπάρχεις σημαίνει να πράττεις>>, επομένως για να υπάρχεις πρέπει να πράττεις, και μάλιστα εγώ, θα συμπλήρωνα, να πράττεις σωστά.

Προφανώς, η προσωπική φιλοσοφία ζωής για κάθε άνθρωπο είναι διαφορετική, άλλο είναι το νόημα της ζωής για κάποιον που δεν έχει στέγη, ένα πιάτο ζεστό φαγητό, καθαρά ρούχα και άλλο για κάποιον που βρίσκεται σε πάρα πολύ καλή οικονομική κατάσταση.

Για εμένα, το νόημα της ζωής είναι να είσαι με τους ανθρώπους που αγαπάς και σε αγαπάνε πραγματικά, που είναι δίπλα σου στις εύκολες αλλά και στις δύσκολες στιγμές. Για εμένα το νόημα της ζωής είναι να με περιμένει η μητέρα μου μετά το σχολείο με ένα χαμόγελο στα χείλη. Για εμένα το νόημα της ζωής είναι να έχεις λίγους και καλούς φίλους, που θα περνάτε μαζί αξέχαστες στιγμές. Τα συναισθήματα παίζουν πολύ σημαντικό ρόλο, καθώς, χωρίς τα συναισθήματα, δεν υπάρχει ζωή. Αλλά πάνω απ' όλα και το σημαντικότερο είναι να υπάρχει υγεία και ειρήνη. Αυτοί οι δύο όροι συνδέονται μεταξύ τους και αποτελούν μια ζωή όμορφη, γεμάτη χαρά.

Συνοψίζοντας, την προσωπική φιλοσοφία ζωής μου θα την χαρακτηρίζα μια μίξη εμπειριών: ρισκάρω, χαμογελάω, ταξιδεύω και την ζω την κάθε μέρα σαν να είναι η τελευταία, γιατί η ζωή είναι μία και κανείς δεν ξέρει αν μας περιμένει αύριο.

Μαθήτρια Β1 5^{ου} ΓΕΛ Τρικάλων

Είναι η σκέψη πάνω στην ίδια την σκέψη. Είναι η επιστήμη που ασχολείται με ερωτήματα, προβλήματα ή απορίες που προσπαθούμε ως άνθρωποι να λύσουμε. Θα μπορούσε κανείς να διατυπώσει ότι αυτή η σκέψη είναι η διανοητική διερεύνηση βαθέων ερωτημάτων για την σχέση του ανθρώπου με τον κόσμο και την θέση του σε αυτόν. Αυτό ορίζουμε ως φιλοσοφία. Ο κάθε άνθρωπος διαμορφώνει και εξελίσσει την φιλοσοφία του καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής ανάλογα με την οικονομική του κατάσταση, την θέση του στην κοινωνία, το περιβάλλον γύρω του κτλ. Παρακάτω θα διαβάσετε την δική μου.

Φιλοσοφία για εμένα είναι η αναζήτηση για την χαρά, την

ευτυχία και την ευχαρίστηση. Θέλω στο μέλλον να βρω το ιδανικό για εμένα. Το ιδανικό διαφέρει για κάθε άνθρωπο. Για εμένα είναι το να περάσω στην σχολή που θέλω στην Αθήνα, όπου και θα ευχαριστηθώ τα καλύτερα χρόνια της ζωής μου. Στη συνέχεια να πάω εξωτερικό στους συγγενείς μου στην Ολλανδία, να κάνω το μεταπτυχιακό μου και να γυρίσω πίσω στην πατρίδα μου για να συνεχίσω την ζωή μου. Ύστερα, αν και δεν έχω σκεφτεί λεπτομερώς την επόμενη φάση της ζωής μου, ευελπιστώ να έχω την τύχη να κάνω την δικιά μου οικογένεια.

Η οικογένεια είναι το θεμέλιο στον χαρακτήρα κάθε ανθρώπου. Ο John Wooden είχε πει εύστοχα κάποτε << τα πιο σημαντικά πράγματα στη ζωή είναι η οικογένεια και η αγάπη>>. Έτσι γίνεται αντιληπτό ότι συμβάλει και στην δημιουργία της φιλοσοφίας του καθενός. Αν έπρεπε να επιλέξω την δικιά μου ζωή ή της οικογένειάς μου, η απάντηση πιστεύω είναι προφανής. Η οικογένεια είναι το πάν για εμένα. Δυστυχώς όμως είναι ελλιπής ή τουλάχιστον έτσι θα την χαρακτήριζαν. Ο καρκίνος, το 2015, πήρε από εμένα το πιο λατρευτό πρόσωπο που θα μπορούσε να πάρει από ένα παιδί. Η φιλοσοφία ασχολείται με άλυτα ερωτήματα. Ο θάνατος συμπεριλαμβάνεται σ' αυτά. Πολλές σκέψεις περιτριγυρίζουν το μυαλό μου προσπαθώντας να γράψω την πρόταση που πρέπει να ακολουθήσει, έτσι ώστε η έκθεσή μου να είναι πειστική, δομημένη και ευπρεπής όπως είπατε εσείς, κ. Διευθύντρια. Τα αισθήματα που νιώθει ο κάθε συγγραφέας πρέπει να είναι κλιμακωτά, συνειρμικά, σωστά ταξινομημένα και να μην ξεχειλίζουν το χαρτί. Μια φιλοσοφία είναι και αυτή.

Άλλο ένα κοσμαγάπητο θέμα στον τομέα της φιλοσοφίας είναι ο έρωτας. Ο έρωτας είναι χαρακτηριστικό του ανθρώπου. Ο άνθρωπος επιβιώνει, τρέφεται, ερωτεύεται. Τι είναι ο έρωτας; Πολλοί τον περιγράφουν ως φτερουγίσματα στην κοιλιά, άλλοι ως νύχτες αϋπνίας. Κάποτε θα μάθω. Μέχρι τώρα δεν έχω βιώσει τον πρώτο μου έρωτα. Βέβαια τα εφηβικά φλερτ υπάρχουν αλλά τίποτα το αξιοσημείωτο.

Τέλος, οι φιλίες. Φίλοι, όπως όλοι ξέρουμε, είναι η

οικογένεια που επιλέγουμε. Ελάχιστοι είναι οι αληθινοί και σπάνιο να τους βρεις. Ευτυχώς είμαι αρκετά τυχερή και έχω δύο έξοχες φίλες να με στηρίζουν και να τις στηρίζω.

Είμαστε καθημερινά μαζί και δεν μπορώ να φανταστώ καμία περίπτωση που θα μας κρατούσε χώρια. Η Μαρία που βρισκόταν εκεί στις πιο δύσκολες στιγμές της ζωής μου και είναι στο πλάι μου εδώ και εφτά σπουδαία χρόνια, και η Φώφη που μου δείχνει συνέχεια έναν άλλο τρόπο ζωής, πιο <<ελεύθερο>> εδώ και τέσσερα σπουδαία χρόνια.

Αυτή είναι η φιλοσοφία της ζωής της δεκαεφτάχρονης (σχεδόν) Μαριτίνας Γεωργαλά. Σίγουρα θα αλλάξει στο προσεχές μέλλον. Μέχρι τότε...

Μαθήτριά Β1 του 5^{ου} ΓΕΛ Τρικάλων

Όταν ακούμε τον όρο φιλοσοφία το μυαλό μας συνήθως ανατρέχει στην αρχαία Αθήνα, στους σπουδαίους φιλοσόφους της και στα τόσο απλά αλλά και τόσο δύσκολα στην απάντησή τους ερωτήματα. Μερικά από τα θέματα που απασχόλησαν και απασχολούν μέχρι και σήμερα τους σοφιστές είναι το γεγονός αν υπάρχει κάποια ανώτερη δύναμη, η οποία δημιούργησε τον κόσμο και αν υπάρχει μεταθανάτια ζωή. Ωστόσο, τους προβλημάτισαν και ερωτήματα που αφορούν την καθημερινότητα, τις σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων και τους ίδιους τους εαυτούς τους και για ορισμένα από αυτά θα επιχειρήσω να εκθέσω τις απόψεις μου.

Στα ζητήματα που σχετίζονται με τον άνθρωπο και την αλληλεπίδρασή του με τα υπόλοιπα άτομα μίας κοινωνίας, ανήκουν η οικογένεια και οι συναναστροφές με ομάδες ομηλικών που μπορούν να οδηγήσουν στη φιλία και τον έρωτα. Το κάθε ένα από αυτά έχει τη δική του σημασία και είναι όλα εξίσου σημαντικά, καθώς διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση του χαρακτήρα μας. Αρχικά, η οικογένεια αποτελεί τον πρώτο τομέα της κοινωνικοποίησης και είναι εκείνη που μας δίνει τις αρχές με τις οποίες θα προχωρήσουμε στη ζωή μας, ενώ οι γονείς μας φροντίζουν να μας προμηθεύουν με ο,τιδήποτε

χρειαστούμε κατά τη διάρκεια αυτής, είτε αυτό καλύπτει συναισθηματική είτε υλική ανάγκη. Στη συνέχεια, η φιλία, εκτός από το γεγονός ότι βοηθάει στην ολοκλήρωση του χαρακτήρα μας και στη βαθύτερη κατανόηση του, μπορεί να γίνει καταφύγιο σε δύσκολες καταστάσεις και η καλύτερη σύμβουλος για τις ξεπεράσουμε ακόμα και να τις αποφύγουμε. Αρκεί βέβαια να είναι πραγματική και να απέχει από την ικανοποίηση ατομικών συμφερόντων. Αναφορικά με τον έρωτα αναφέρεται παντού η αξία και η δύναμή του, αλλά και η δυσκολία να τον κατανοήσουμε. Αναμφίβολα, είναι αναπόσπαστο κομμάτι της ύπαρξης του ανθρώπου και χάρη σε αυτόν ζει πολύ δυνατά συναισθήματα. Προσωπικά, τόσο η οικογένεια όσο η φιλία και ο έρωτας έχουν ιδιαίτερη βαρύτητα και ίσως να αποτελεί τυχαίο γεγονός η καθημερινότητα που έχω τώρα και οι άνθρωποι που βρίσκονται σε αυτή, αλλά νιώθω ιδιαίτερα τυχερή που τους έχω συναντήσει.

Ο χαρακτήρας που έχω σχηματίσει προέκυψε από τους παραπάνω παράγοντες και συχνά τα άτομα γύρω μου αναφέρουν πως είμαι δοτική προσφέροντας βοήθεια σε όποιον τη χρειάζεται, ευχάριστη, ψύχραιμη, ανεξάρτητη και αξιόπιστη. Παρόλα αυτά, έχω και αρκετά αρνητικά, όπως όλοι άλλωστε. Έτσι, χαρακτηρίζομαι ως πεισματάρα, αναποφάσιστη και αρκετά παραπονιάρρα. Όμως, αναγνωρίζω την ύπαρξή τους, των αδύνατων σημείων μου εννοώ και προσπαθώ να τα περιορίσω όσο περισσότερο είναι δυνατό.

Σχετικά με τα ενδιαφέροντά μου είναι πολλά με κυριότερα τα ταξίδια, την εξερεύνηση διαφορετικών τόπων, τη μουσική, την ανάγνωση βιβλίων και την απόκτηση καινούριων γνώσεων. Αυτός είναι και ένας από τους λόγους που δεν έχω αποφασίσει ακόμα τη σχολή που θέλω να περάσω, αν και έχω κάποιες υπόψη μου. Ωστόσο, αποτελεί μία από τις επιθυμίες μου το επάγγελμα που θα επιλέξω να είναι αυτό που πραγματικά θέλω, συνδυάζοντας την εργασία με τα πράγματα που αγαπώ.

Συνοψίζοντας, η φιλοσοφία της ζωής ενός ανθρώπου

είναι αρκετά δύσκολο να διαμορφωθεί και επιδέχεται αλλαγές καθ' όλη τη διάρκεια της. Αυτό προκύπτει από το γεγονός ότι όσο ζούμε δεχόμαστε συνέχεια επιρροές που μεταβάλλουν τα πιστεύω μας. Όμως, όσο απαιτητική και να είναι η διαδικασία, χρειάζεται να πραγματοποιείται από όλους, επειδή τα αποτελέσματά της έχουν πολλά οφέλη.

μαθήτριά Β1 5^{ου} Γενικού Λυκείου Τρικάλων

Φιλοσοφία της Ζωής

Με τον όρο ζωή θα έλεγα ότι πάμε να εξηγήσουμε ένα πολύ σύνθετο και πολύπλοκο θέμα, ειδικά σε αυτήν την ηλικία που βρίσκομαι: 16 ετών. Ο όρος ζωή για μένα είναι μια μεγάλη και χωρίς επιστροφή περιπέτεια. Αυτήν η περιπέτεια περιλαμβάνει πολλά μαθήματα, επιτυχίες σε πολλά πράγματα και αποτυχίες ταυτόχρονα, διότι χωρίς λάθη δεν μαθαίνεις. Ακόμη θα έλεγα πως η ζωή απαιτεί πολλές θυσίες σε αγαπημένα πράγματα, χωρίς να έχω μεγάλη εμπειρία πάνω σε αυτό το θέμα. Σε αυτήν την έκθεση, θα αναπτύξω δυο θέματα που στηρίζονται πάνω στο βασικό μας θέμα: την φιλοσοφία της ζωής. Το πρώτο θέμα μου είναι, το τι είναι οικογένεια, φιλία και σχολείο για μένα. Το δεύτερο είναι τα αρνητικά και θετικά κομμάτια που αποτελούν τον εαυτό μου.

Αρχικά οι όροι οικογένεια, φιλία για μένα είναι ιεροί. Το να μην έχει κάποιος φίλους και οικογένεια πιστεύω ότι είναι πολύ σημαντικό μειονέκτημα, διότι οι φίλοι και ιδιαίτερα η οικογένεια είναι πάντα το στήριγμά σου σε αυτήν την ζωή. Πρώτα-πρώτα, θα ξεκινήσω με τον όρο οικογένεια.

Οικογένεια είναι ένας όρος πολύ σημαντικός διότι από εκεί φαίνεται ποιός ακριβός είσαι, διότι από την οικογένεια θα μάθεις τις βασικές αρχές, σημαντικούς και βασικούς τρόπους συμπεριφοράς και γενικότερα το πώς να ενταχθείς γρήγορα σε αυτήν την κοινωνία. Για μένα η οικογένεια είναι ο βασικότερος παράγοντας στην απόκτηση αυτοπεποίθησης, και πιο γενικά στην απόκτηση προσωπικότητας. Επιπρόσθετα, επόμενος βασικός παράγοντας για τον τρόπο ένταξης στην κοινωνία είναι και

το “ενοχλητικό” για όλους σχολείο. Έλα όμως που κάποια μια μέρα θα ευχαριστείς όλους αυτούς πού σου έμαθαν τόσα πολλά πράγματα, αλλά βέβαια “εμείς ξέρουμε” έτσι λέμε όλοι, κακώς. Συνεχίζοντας, θα ήθελα να αναφέρω ότι το σχολείο δεν είναι τυχαία υποχρεωτικό μέχρι το γυμνάσιο, κάποιος λόγος θα υπάρχει. Ο λόγος που πιστεύω εγώ είναι, ότι μέχρι το γυμνάσιο κανένας σχεδόν ή τουλάχιστον το μεγαλύτερο ποσοστό δεν έχει ωριμάσει σωστά, ώστε να βγει στην κοινωνία και να αντιμετωπίσει όλους αυτούς τους διαφορετικούς ανθρώπους. Επίσης εξίσου σημαντικοί είναι και οι φίλοι. Φίλοι είναι παρέα ,διάθεση ,κέφι, χαρά, λύπη, συμπράσταση, αδελφικότητα και άλλες τόσες και περισσότερες έννοιες καθορίζουν τον όρο φιλία. Αν υπάρχει αληθινή φιλία στα άτομα τότε ο φίλος θα είναι πάντα εκεί και στα καλά και στα κακά, ακόμη και στις πιο δύσκολες στιγμές εκτός από την οικογένεια , μπορούν να βρισκονται και οι φίλοι να συμπαρασταθούν σαν οικογένεια .

Επομένως, οι τρεις αυτοί παράγοντες επηρεάζουν κατά μεγάλο ποσοστό την προσωπικότητα του ατόμου, αλλά και το προωθούν στην ένταξή του στην κοινωνία.

Σε αυτήν την παράγραφο θα προσπαθήσω να μιλήσω για τα θετικά και αρνητικά του εαυτό μου , δεν είναι εύκολο να μιλήσεις για κάτι τόσο σοβαρό και τόσο σημαντικό για μένα διότι βρίσκομαι σε μια ηλικία που δεν ξέρω ακόμη τόσο καλά τον εαυτό μου, τώρα αρχίζω να τον μαθαίνω καλύτερα. Καταρχάς είμαι ένα άτομο ανοιχτό θα έλεγα , λίγο ντροπαλό σε ιδιαίτερες περιπτώσεις , με μια πολύ αγαπημένη οικογένεια. Ο πατέρας μου είναι ο βασικός μου παράγοντας που ξεκίνησα τον άθλημα με το οποίο θέλω να ασχοληθώ επαγγελματικά, το ποδόσφαιρο. Αν και πολλές φορές η αντίθετη άποψη της μητέρας μου πήγε να με επηρεάσει, αλλά ακόμη δεν έχω πάρει κάποια απόφαση για την επαγγελματική μου αποκατάσταση. Θεωρώ πως έχω την καλύτερη αδερφή του κόσμου, αν και πολλές φορές μαλώνουμε, και γενικότερα έχω την καλύτερη οικογένεια . Τα θετικά που έχω είναι πολλά. Το πιο βασικό πιστεύω πως είναι το να δουλεύεις και να εργάζεσαι. Οι όροι αυτοί δεν

είναι υποχρεωτικά το να σκάβεις σε ένα χωράφι αλλά το να δουλεύεις πάνω σε πράγματα που αγαπάς και σου αρέσουν, αυτό πιστεύω είναι το πιο σημαντικό . Το πρόβλημα με αυτό είναι ότι μου αρέσουν πολλά πράγματα και δεν ξέρω στο τέλος με τι να ασχοληθώ. Ακόμη θα έλεγα ότι είμαι πολύ φιλικός, ειδικότερα ευγενικός και το πιο βασικό σοβαρός σε καταστάσεις που χρειάζεται. Τα αρνητικά δεν πιστεύω πως είναι κάτι κακό, αντίθετα θα έλεγα ότι συμπληρώνουν αυτό που είσαι. Τα βασικά αρνητικά που έχω εντοπίσει κατά καιρούς είναι ότι πολλές φορές είμαι βιαστικός, αγχώδης και λίγο ειρωνικός . Ακόμη ένα σημαντικό αρνητικό του εαυτού μου είναι ότι είμαι ζηλιάρης και πιστεύω πως είναι και το κυριότερο. Θα ήθελα, κάποια στιγμή να προσπαθήσω να τα βελτιώσω διότι, πάντα θέλω να γίνομαι καλύτερος. Αυτό που πιστεύω πως είναι πάρα πολύ σημαντικό και θα έδινα μια συμβουλή είναι, να αναγνωρίζεις τα λάθη σου διότι μέσα από αυτά μαθαίνεις και πηγαίνεις μπροστά.

Συμπερασματικά, θα ήθελα να ξανά προσθέσω πάλι, ότι η ζωή είναι μία όμορφη, καταρχάς, αλλά και επίπονη περιπέτεια που δεν αξίζει να μην την ζήσεις διότι είναι μια περιπέτεια χωρίς «επιστροφή».

Μαθητής Β1 του 5^{ου} ΓΕΛ Τρικάλων

Η φιλοσοφία της ζωής.

Γενικά, φιλοσοφία ονομάζεται η επιστήμη που ασχολείται με ερωτήματα, προβλήματα και απορίες που θεωρούνται άγνωστα και δύσκολα κατανοητά από τον άνθρωπο, ο οποίος αναζητά καθημερινά μία απλή εξήγηση από την αρχαιότητα ακόμη. Ετυμολογικά η λέξη φιλοσοφία προέρχεται από το αρχαίο ελληνικό φιλείν (αγαπώ) και τη λέξη σοφία, δηλαδή η αγάπη για τη σοφία.

Από την αρχαιότητα οι άνθρωποι προσπαθούν να ανακαλύψουν και να εμβαθύνουν περισσότερο στο ερώτημα του τι είναι η πραγματικότητα. Κατά την προσωπική μου γνώμη ο καθένας από εμάς βιώνει τη δική του πραγματικότητα ανάλογα με το τι μας ελκύει στη ζωή. Ο διαφορετικός τρόπος σκέψης μας οδηγεί στο να

αντιμετωπίζουμε και διαφορετικά κάθε γεγονός.
Επηρεαζόμαστε από το γύρω μας περιβάλλον και αντιδρούμε όπως εμείς επιθυμούμε, όπως ταιριάζει στον χαρακτήρα μας.

Επιπλέον, ο άνθρωπος έχει ανάγκη να ενταχθεί σε ένα κοινωνικό σύνολο και να αναπτύξει σχέσεις φιλίας. Μέσα σε μία φιλία έχουμε την ευκαιρία να εκφράσουμε τις σκέψεις μας αλλά και τα συναισθήματά μας. Ακόμα, να διευρύνουμε τους ορίζοντές μας και να γίνουμε πιο ανοιχτόμυαλοι μέσα από ουσιώδεις συζητήσεις με τους φίλους μας. Από την άλλη πλευρά μέσα σε μία φιλία μαθαίνουμε να δαμάζουμε τα πάθη μας, να σεβόμαστε ή και να δεχόμαστε τις απόψεις των υπολοίπων, όταν βέβαια αυτές είναι ορθές. Σίγουρα όμως πρέπει να είμαστε πάντα προσεκτικοί με τις διαπροσωπικές μας σχέσεις μέχρι ενός σημείου, δηλαδή να ελέγχουμε τα λόγια και τις πράξεις μας προκειμένου να συμβιώνουμε αρμονικά και με σύμπνοια με τους συνανθρώπους μας.

Ένα άλλο ζήτημα που απασχολεί την ανθρωπότητα είναι η ζωή πριν και μετά το θάνατο. Σύμφωνα με την προσωπική μου άποψη όταν σου δίνεται η ευκαιρία σου να ζεις δηλαδή από τη στιγμή της γέννησής σου και όσο πορεύεσαι στο δρόμο που εσύ έχεις επιλέξει πρέπει να «ζεις» την κάθε σου στιγμή. Να μαθαίνεις μέσα από τα λάθη σου και να συλλέγεις εμπειρίες. Να βάζεις στόχους και να καταβάλλεις τεράστιες προσπάθειες για να τους πετύχεις. Επίσης να χαίρεσαι την κάθε σου μέρα, την κάθε σου ώρα, το κάθε σου λεπτό διότι μία φορά σου δίνεται αυτή η ευκαιρία. Βέβαια, υπάρχουν και δυσκολίες, στιγμές στενοχώριας και λύπης όμως με την πάροδο του χρόνου και με τη στήριξη των δικών σου ατόμων ξεπερνιούνται. Συνεπώς καταλαβαίνουμε πως η ζωή άλλοτε είναι ευκολοδιάβατη και άλλοτε σκληρή. Αυτό όμως βρίσκεται στο χέρι μας αφού οι επιλογές μας καθορίζουν την καθημερινότητά μας.

Όσον αφορά το θάνατο; Είναι ένα δύσκολο ερώτημα. Αν το καλοσκεφτούμε μας βοηθάει η υιοθέτηση της σκέψης ότι ο θάνατος είναι μακριά και θα τον καταπολεμήσουμε, έτσι δεν

είναι; Όχι, κανείς ποτέ δεν νίκησε τον θάνατο, ούτε τον παρέτεινε. Γι' αυτό το λόγο οφείλουμε να νοιαζόμαστε μόνο για το σήμερα και όχι για το τι θα συμβεί έπειτα. Να κρατάμε όμορφες αναμνήσεις και να περνάμε άπλετο χρόνο με τα κοντινά μας πρόσωπα. Επιπρόσθετα να απομακρυνόμαστε από άτομα που μας προκαλούν άγχος και στενοχώρια, διότι η ζωή είναι μικρή και δεν αξίζει να ασχολούμαστε με τέτοιους ανθρώπους.

Τέλος, αν καθήσουμε και αναλύσουμε τον γύρω κόσμο και προσπαθήσουμε να κατανοήσουμε τα πάντα, τότε δεν θα μας απομείνει καθόλου χρόνος για να ζήσουμε τη ζωή μας. Πολλοί θέτουν το βασικό ερώτημα: «να ζει κανείς ή να μη ζει»... Φυσικά και ναι καθώς η ζωή είναι ωραία παρ' όλες τις αντίξοες συνθήκες του κόσμου. Να ζείτε το σήμερα και όχι το αύριο!!!

μαθήτριά Β1 5^{ου} Γενικού Λυκείου Τρικάλων

Η φιλοσοφία της ζωής.

Η αξία της ζωής μας, είναι μοναδική και ανεπανάληπτη και δεν δύναται να μετρηθεί. Από την ώρα που γεννιόμαστε, μέχρι την ώρα που θα φύγουμε αποτελεί ένα ατέλειωτο ταξίδι αναζήτησης με διαφορετικό προορισμό. Ο κάθε ένας από εμάς, έχει ένα δικό του όνειρο και ο σκοπός τους είναι να το κυνηγήσει και να το καταφέρει. Πριν όμως από αυτό καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε στον καθημερινό μας αγώνα, ατέλειωτες δοκιμασίες κάνοντάς μας πιο δυνατούς αλλά και καλύτερους ανθρώπους.

Από θρησκευτική οπτική, η ζωή είναι το μεγαλύτερο δώρο που χάρισε ο Θεός στον άνθρωπο, δημιουργώντας τον κατ' εικόνα και κατ' ομοίωσιν. Είναι ένα καθημερινό θαύμα που δίνεται σε κάθε ζωντανή μορφή ολοκληρώνοντας ένα κύκλο με αρχή, μέση και τέλος. Η μεγαλύτερη ειρωνεία όμως είναι πως οι άνθρωποι μέσα σε αυτή την πορεία τους, στο χώρο και στο χρόνο έπαψαν να θυμούνται και ξέχασαν τον παράδεισο, που τους δόθηκε τόσο απλόχερα. Δεν έμαθαν να εκτιμούν αυτό το θείο δώρο.

Γενικότερα στο σύνολο της ζωής μας δίνονται μερικοί παράγοντες που επιτυγχάνουν την ολοκληρωμένη πορεία της. Βασικότεροι από αυτούς είναι η ελευθερία του κάθε ατόμου, ο σεβασμός στα δικαιώματά του, η δικαιοσύνη, η αγάπη στον εαυτό μας και στον συνάνθρωπό μας, η ανάπτυξη σχέσεων τόσο σε ατομικό όσο και σε κοινωνικό επίπεδο αλλά και η δημιουργία κάθε μορφής τέχνης που θα καλλιεργήσει τον εσωτερικό μας κόσμο.

Τέλος σημαντικότερη προϋπόθεση όλων, είναι οι προτεραιότητες που δίνουμε σε κάθε σκοπό, ιεραρχώντας από τα πιο σημαντικά στα λιγότερο σημαντικά πράγματα κτίζοντας έτσι τις πραγματικές αξίες της ζωής μας. Θα ήταν λοιπόν κρίμα πολλοί άνθρωποι να σπαταλούν τον χρόνο τους σε ανούσια πράγματα χωρίς ιδιαίτερο νόημα, προσπαθώντας να γεμίσουν τα τεράστια κενά τους και αυτό τους οδηγεί σε ένα πλασματικό κόσμο χωρίς πραγματική διέξοδο.

Μαθητής Β1 5^ο ΓΕΛ Τρικάλων

Φιλοσοφία είναι η επιστήμη που ασχολείται με ερωτήματα, προβλήματα και απορίες που μπορούμε να αποκαλέσουμε οριακά, θεμελιώδη ή έσχατα, όπως αυτά της ύπαρξης, της γνώσης, αξίας, αιτίας, γλώσσας και του νου.

Ξεχωρίζει από όλους τους τρόπους αντιμετώπισης των παραπάνω προβλημάτων, από την κριτική και γενικώς συστηματική προσέγγιση των θεμάτων και την οικοδόμησή της πάνω σε λογικές εξηγήσεις. Η φιλοσοφία της ζωής μου είναι «Αν μπορείς να το ονειρευτείς, μπορείς να το κάνεις», του γνωστού σε όλους μας παραγωγού ταινιών Walt Disney. Αρχικά, θα χαρακτήριζα τον εαυτό μου ως ένα άτομο ευχάριστο και ευδιάθετο, που δεν κρατάει κακία σε κανέναν. Θεωρώ πως είμαι αρκετά συμπαθητική και φιλική προς τους ανθρώπους γύρω μου, άμα κρίνω από τις διαπροσωπικές μου σχέσεις. Πιστεύω πως έχω αίσθησηςτου χιούμορ αλλά μπορώ να διατηρήσω τη σοβαρότητά μου όταν χρειάζεται. Βέβαια, όπως όλοι οι άνθρωποι έχω και

κάποια αρνητικά χαρακτηριστικά. Κάποια από αυτά είναι ο εγωισμός αλλά και η ζήλεια που με κυριεύουν σε ορισμένες καταστάσεις, με αποτέλεσμα δύσκολα να κάνω πίσω και να παραδέχομαι τα λάθη μου.

Όσον αφορά τις οικογενειακές μου σχέσεις, νομίζω πως είναι αρκετά καλές σε σχέση με άλλες οικογένειες. Συγκεκριμένα, έχω αρκετά δεμένες σχέσεις με όλα τα μέλη της οικογένειάς μου, χωρίς μυστικά. Γνωρίζω τι να περιμένω από τους γονείς μου και ξέρω ότι μπορώ να στηριχθώ σε αυτούς αφού πάντα θα είναι εκεί όταν τους χρειάζομαι. Νιώθω ασφάλεια για την οποία φροντίζουν οι γονείς μου και αυτό με βοηθά να αντιμετωπίζω εύκολα τις προκλήσεις. Όμως, αυτό δεν σημαίνει πως δεν είμαι ανεξάρτητη, γεγονός που πολλές φορές με φέρνει σε αντιπαραθέσεις με τους γονείς μου. Κάτι τέτοιο είναι βέβαια φυσιολογικό, αλλά και υγιές, καθώς βοηθάει τις σχέσεις να δυναμώσουν και ενισχύει την αλληλοεμπιστοσύνη.

Ο σκοπός της ζωής μου είναι να καταφέρω να πετύχω και να πραγματοποιήσω όσους περισσότερους στόχους και όσα περισσότερα όνειρα μπορώ. Αρχικά, θα ήθελα να πετύχω στις σπουδές μου και να καταφέρω να διαπρέψω και να ξεχωρίσω στον τομέα μου. Στη συνέχεια, ελπίζοντας πως θα έχω πετύχει τον πρώτο μου στόχο, θα ήθελα να βρω κάποιο άτομο με το οποίο θα μπορούσα να περάσω την υπόλοιπη ζωή μου και να κάνω μαζί του οικογένεια. Τελευταίος, αλλά εξίσου σημαντικός στόχος για μένα είναι να καταφέρω να ζήσω μια ευτυχισμένη ζωή, γεμάτη με ευχάριστες αναμνήσεις που πάντα θα θυμάμαι.

Κλείνοντας, θα ήθελα να επισημάνω πόσο σημαντικό είναι για όλους τους ανθρώπους να πιστεύουν στον εαυτό τους και να ζουν με την πεποίθηση πως θα πετύχουν ότι θέλουν, αρκεί να υπάρχει θέληση. Γιατί όποιος είπε όχι μόνο ο Walt Disney, αλλά και ο συγγραφέας Zig Ziglar «Αν μπορείς να το ονειρευτείς, μπορείς να το κάνεις».

Μαθήτριά Β1 5^{ου} ΓΕΛ Τρικάλων

Η φιλοσοφία της ζωής μου

Κανένας άνθρωπος δεν αρκείται απλά στην επιβίωση. Βάζουμε στόχους στην ζωή μας τους οποίους προσπαθούμε να φτάσουμε στην πορεία αυτής. Όταν τα καταφέρνουμε είμαστε ευτυχισμένοι και νιώθουμε περήφανοι για τα κατορθώματα μας και όταν αποτυγχάνουμε είμαστε μέσα στην δυστυχία και τότε όλα μας φαίνονται μάταια. Τελικά τι είναι αυτό που μας κάνει να συνεχίσουμε να βάζουμε στόχους και να προσπαθούμε να τους επιτύχουμε; Ποιο είναι το νόημα τις ζωής;

Κάποιοι λοιπόν πιστεύουν ότι η ζωή δεν έχει κάποιο σκοπό, δηλαδή ότι βρισκόμαστε εδώ από τύχη και ότι απλά πρέπει να προσπαθούμε να περνάμε καλά. Άλλοι πιστεύουν ότι το νόημα τις ζωής εξαρτάται από την συμπεριφορά μας και ότι το πρέπων είναι να ζούμε ηθικά δηλαδή να σεβόμαστε τους άλλους. Άλλοι επίσης πιστεύουν ότι ο απώτερος σκοπός τις ζωής είναι η βελτίωση τις σχέσης μας με τον Θεό. Ωστόσο οι περισσότεροι πιστεύουν ότι πρέπει ο καθένας να ανακαλύψει τον δικό του στόχο αναλόγως με το τι θα τον ικανοποιήσει εσωτερικά.

Εγώ προσωπικά πιστεύω ότι η ζωή μας έχει κάποιο νόημα και ότι ο καθένας από εμάς θα το βρει , οποίο και να είναι αυτό , αρκεί απλά να προσπαθήσει.

Μαθητής Β1 5^ο ΓΕΛ Τρικάλων

